

TRÉ EM

12
xii

Quan ngoại giao tý hon. . . . (xem trang 3)

CÁ TUẦN VUI

Lời của TRỌNG-THÀNH

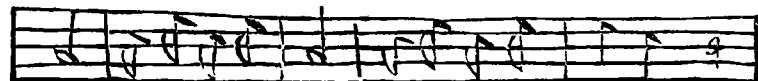
Điệu Lep'tit prince

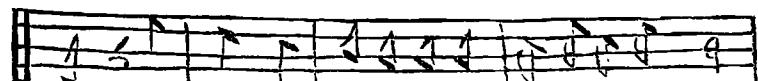
Thứ hai tinh sương Bốn phương Gió êm như ru trong

ánh hồng Rìu rít ca như chim Chúng ta thì nhau reo

hát mừng Bình minh lòng tươi sáng Cùng mong đón vui sướng

Ngày mai dù mưa nắng quyết chí ta không ngã lòng Thứ...

Lần hát thay vào hai chữ đầu một ngày trong tuần lễ; thứ ba... v. v.
chủ nhật.

Cải chính

Số Trung Thu trong Ca-kịch « Hằng Nga », bài hát « Vui đùa dưới bóng trăng » điệu Mai-tap-hoa, mất câu thứ tám :

...Sáng soi khắp nơi cung đình.

Còn bài ở cảnh thứ IV, khúc nghè thường vũ-y, em nào đã thuộc bài « Chim non ca » đãng trong Trẻ Em số 11, cứ đọc lên cũng đã biết là phải hát theo giọng ấy. Còn em nào không thuộc thì lần này xin nói rõ cho đúng.

Sách, Báo mới

Xin trân trọng cảm ơn các nhà gửi tặng Báo mới, Sách mới và vui lòng giới thiệu với các bạn đọc.

Báo mới

Ông Phạm Ngọc Khuê vừa cho ra tờ tuần báo NGÔI BÚT do nhà xuất bản Hàn Thuyên in và phát hành. Báo quán tại 51 phố Tiên-Isin Hanoi. Số đầu đã ra ngày 9 Octobre 1941. Xin kính chào bạn đồng nghiệp mới.

« THẦN THÊ VÀ SỰ NGHIỆP THỐNG-CHẾ PÉTAIN »
của BÙI - ĐÌNH - SAN

là một cuốn sách rất hay ai cũng nên đọc
Giá: Op14

Sách mới

1.— *Cùng Vũ, Hát, một quyển sách hát của đoàn hướng đạo Lý Thường Kiệt (Haiphong) xuất bản — 40 trang giá 0p20.*

2.— *Sơn Tinh của Hoàag-Đạo, loại sách Hàng của nhà xuất bản Đời Nay.*

3.— *Con ong cái kiến, dọa thày bói, một đêm rùng rợn, loại sách Hoa Xuân.*

QUAN NGOAI-GIAO

Đại-thần nhò tuổi nhất xứ này

KIM CƯƠNG mởi mười lăm tuổi mà học lực đã khá một cách không ngờ. Nét mặt tươi đẹp tựa như ngọc, đôi mắt long lanh như sao rõ ràng biểu lộ sự thông minh trí tuệ của chàng.

Mỗi cổ ngắn ấy tuổi đều mà bao nhiêu kinh sử, bao nhiêu thư sách cỏ, kim, chàng đều thông hiểu. Chàng đã trở nên một danh sĩ, vốn chưƠng nổi tiếng một vùng. Những nhà học giả, những bậc ván sỹ sa gần thấy chàng tuổi nhỏ tài cao đều lùm đến thử tài, ai, nấy đều khen phục. Về võ nghệ, chàng được một vị hòa thượng truyền thụ rất tinh thông.

Cùng năm ấy, ở Kinh Đô, vua Vũ Vương đặc ân cho mở lối bốn kỵ thi văn võ để lựa tuyển nhân tài gúp nước. Và hơn nữa, là cũng có mục đích kén trọn phò mã Kim Cương vàng nhời phụ thân, cùng một tiễn đồi g, vào Kinh ứng thi.

Chàng vào Trường Văn thi song rồi lại ra trường võ rất tin ở tài lực mình, chàng về quán trú với một hi vọng chưa chan.

Trong khi đó ở trong triều đình, xảy ra một việc rất quan trọng...

Triều đình rực rỡ trang hoàng. Vua và bá quan đương lúc túc chục đợi sứ thần ở một Cường quốc láng giềng iới.

Vua phải quan tề tướng ra mãi ngoài xa đón sứ thần.

Sứ thần có vẻ ngang nhiên tự dắc đi vào như không trông thấy ai.

Vua lỉnh vào an lợa trên một ghế bày gần ngang ngai vua, tỏ lòng cung kính Sứ thần nhất định không vào.

Sứ thần cứ đứng ở ngoài sân rộng, không tiến bước thành thử ra vua và các quan ra đón tiếp cũng dành đứng đấy.

Sứ thần khép nói nửa nhời. Im lặng, sứ thần lẳng thanh gươm vạch xuống sân rộng một hình vuông rồi ngoài hình vuông ấy lại vạch thêm một vòng tròn. Song rồi, ra hiệu đòi ghế ngồi, thị vê mang ra chiếc cành đan. Sứ thần

ngồi phịch suông, bắt chân chữ ngã, một tay chống thanh gươm, hai mắt nhìn nhà vua một cách rất kiêu ngạo. Vua không hiểu viên sứ thần có tài nói ít hiểu nhiều. Thử nhát không cần dùng lời nhời nói mà huu được nhai ây là « thượng sách » rất được kính trọng. Trái lại, nếu phải dùng lời nhời nói nhiều, ây là tớ sự kém hèn, vô tri thức, ư tài tri.

Vua bấy giờ, vẻ mặt lo âu, i hìn quan tề tướng và quan thần phu có ý hỏi rằng : « nào ai là người tài trí thông minh thì ra giúp trảm. »

Đã gần nửa ngày rồi, không một ai nhúc nhích.

Vua phải tự viết giấy đưa cho sứ thần khất trong bảy ngày mới có thể lùm kể trả lời và giải quyết được vấn đề ngoại giao khó khăn ấy.

Sứ thần mím cười, gật đầu ưng thuận, lui ra sứ quán. Vua và tề tướng bàn luận với các quan chiêu thần rất lấy làm lo cho vận mệnh quốc gia. Vì, nếu trong nước không có nhân tài, đắc giải quyết được vấn đề ngoại giao khó khăn kia ghì không những quốc — thè chảng ra gì mà cường quốc kia còn đe nén mang hung binh uy hiếp là chẳng khác nà.

Khi vua vào hậu cung, Hoàng hậu nghênh tiếp thay mạt rộng kém vui, bèn tâu hỏi căn do. Vua kẽ cho việc xảy ra ở trấn Triều Định.

Hoàng Hậu băn khoăn nghĩ ngợi, i di hiến kế rạng ; « Nên bàn với Như Mai Công Chúa

CON CHÓ

TRỜI mờ sáng. Trên con đường đất đỏ anh Ngọ đang rảo bước, anh vừa đi vừa tinh thầm trong bụng : « Làm xong cho ông chánh bờ khoai này, ta lấy số tiền công đó để mua một con lợn nái làm giống. Cuối năm lợn nhón bán đi ta đã có một ít tiền để tiêu trong ngày Tết ». Anh nimb cười hy vọng và dừng chân đứng lại đưa mắt nhìn ruộng khoai mà anh sẽ phải làm song ngày hôm

đó. Sẵn quần áo, anh Ngọ cầm dao bước xuống ruộng và bắt đầu làm. Trời sáng rõ. Một đứa trẻ chăn trâu đã giặt trâu lên đê, Chợt trong đồng cỏ um tùm ở bờ ruộng có tiếng sột soạt, rồi tum cỏ càng ngày càng rung mạnh như có vật gì ở trong đó, Anh Ngọ với con dao ở bên cạnh rón rén đi đến. Anh đang thẳng tay chém xuống. Soạt, phè...è Một con rắn đốm hoa ở bụi cỏ văng mình lên, tim đưứng lẩn trốn, Anh sợ hãi lùi lại mấy bước. Sau một phút định thần ánh đưa mắt tìm con rắn thì không thấy đâu nữa. Anh dùng mũi dao gai tìm trong đồng cỏ, Bỗng anh nhìn thấy con rắn cũng giống côn ban nay bị đứt làm hai khúc đang quắn quại ở vũng máu, Một vẻ buồn thoảng hiện trên mặt anh. Anh đã vô tình giết mất con rắn vợ. Đào một cái hố con, anh vùi hai khúc rắn xuống và lại bắt đầu làm việc.

Bóng tối buông dần, Anh Ngọ thở dài như chút hết cả gánh nặng. Anh vui vẻ vác dao về

Q U A N N G O A I G

khuyên công chúa, bỏ nhời nguyễn ước kén chồng kia đi... rồi ra bắng cho nhân dân hê ai giải quyết song được vấn đề ngoại giao, giữ toàn vẹn danh dự cho lô quốc, thi se gả công chúa cho, phong cho làm Phò Mā, bắt cứ sang hèn, già trẻ, giàu nghèo, bắt cứ làm nghề nghiệp gì... Việc này cũng khó khăn, vì công chúa đã phát nguyện rằng : « Không kén được người tài sắc gồm hai, vẫn vỗ toàn tài, vào bậc nhất thiên hạ thì nguyện ở vây suốt đời không lấy chồng. » Nhưng nêu công chúa nghĩ tới cha mẹ, vì nước quên mình, hi sinh hạnh phúc của tinh duyên thì cứ việc treo bẳng cầu hiền tết thê nào cũng tìm thấy người tài trí có kế hay giải quyết.

Công chúa Như Mai, một nàng tiên chốn hạ giới, đẹp lộng lẫy, có đôi mắt sáng như sao, có miệng cười tươi như hoa và đầy duyên đầm thắm...

Công chúa nghe nhời Phụ hoàng và Mẫu hậu ban hỏi, bèn khảng khái vả vui vẻ nhận nhời,

Tức thì lệnh vua ban ra. Bằng cầu hiền treo khắp mọi nơi.

Các sĩ tử nhân tài bốn phương được dịp đến kinh đô ứng thi, mọi người đều nát óc nghĩ ngợi...

Không một ai xem bẳng mà giám hiểu được

I A O Đ A I T H Ă N

một kế gì để giải đáp được vấn đề ngoại giao dì kỳ ẩy.

Kim Cương bấy giờ thấy nói trong Triều có việc quan trọng khó khăn. Nhà vua phải treo bẳng cầu hiền thì lấy làm mừng thầm.

Anh mặc chỉnh tề chàng đi vào Triều đình, tự giới thiệu tiến thân, tỏ rõ ý mình muốn giúp nước. Vua và đình thần thấy chàng còn tuổi trẻ chưa hẳn tin ngay là nhân tài.

Vua bèn truyền quan Tề tướng sát hạch sem học lực, tài năng ra làm sao.

Quan Tề tướng bèn chất vấn về nhiều vấn đề khó khăn, hỏi về văn chương, lịch sử, mỹ thuật, kinh tế, binh thư, võ nghệ, v.v. hỏi đến đâu Kim Cương úng lưu loát, tỏ ra người tài cao, học rộng, làm cả Triều Đinh đều ngạc nhiên kinh phục,

Vua mừng lắm, lập tức phong cho Kim Cương làm Ngoại Giao đại thần, ban thưởng vàng bạc, và nhung phục, mũ, măng, rất hậu. Vua lại kén hai viên thương quan văn, võ làm tể, hữu phó sứ. Từ xưa tới nay mới có viên Ngoại Giao đại thần 15 tuổi đầu. Nhưng khi mặc chiêu phục Ngoại Giao đại thần vào, lại có hai quan tể hữu hộ vệ, thì quan Ngoại Giao đại thần 15 tuổi trông ra vẻ oai nghiêm đằng bệ lâm.

CÓ NGHĨA

của VĂN-TRINH

nghỉ. Tới nhà, mỵ gian nhà là lụp sụp gần ở bờ giếng, con cún đã chạy tới quấn quít lấy anh. Nó cuồng quít liếm chân anh và sủa lên mấy tiếng vui mừng đón chủ. Bé nó lên tay, anh đầy liếp bürök vào nhà. Cơ-nghiệp của anh, ngoài mấy tấm gỗ kê lên mấy hòn gạch làm bể và một cái hòm chôn đã một anh chỉ có con cún là qui hơn cả. Cơm nước xong, anh ngả mình trên tấm phản ngủ thiếp luc nào không biết. Trong khi đang mơ màng anh chợt thấy tiếng con cún sủa ầm lên ở bên tai anh. Anh mở mắt thấy con cún đang cong đuôi đứng ở cạnh đầu anh. Nhìn lên đầu giường không có gì anh cầu nhiêu ném con cún xuống đất rồi lai ngủ. Anh đang say giấc chợt một hồi chó sủa làn anh giật mình tỉnh dậy. Vẫn con cún cắn i-áng bên tai, anh tức bức ôm con vật quái ác, mở liếp ném ra ngoài sân. Giấc ngủ của anh đã bị đứt quãng hai lần, thành ra anh trằn trọc mãi không ngủ được,

N H Ỏ T U Ở Í N H

Vừa tới hẹn bấy ngày, vua viết giấy mời viên sứ thần vào Triều để giải quyết vấn đề ngoại giao.

Đúng giờ viên Sứ thần với nhân viên tùy tùng tới, vẫn một vẻ ngang nhiên tự đắc, vẫn yên lặng không nói, không rằng, liếc mắt trống thấy viên Ngoại Giao đại thần « bé con » thì mỉm cười một cách chế nhạo, rồi vẫn thái độ cũ, ngồi phịch xuống cầm đòn lấy gươm chỗ vào cái hình vuông ở trong cái hình tròn đã vạch bùa trước nơi sân rồng.

Quan Ngoại Giao đại thần « bé con » cũng không hề nói nửa nhời, vẻ mặt nghiêm nghị, tay cầm thanh gươm, dùng hết gân cốt cắn một dũng vồ múa lên rồi vạch xuống bốn cạnh hình vuông bốn cái tên thắng tiên qua cái vòng tròn. Đoạn lấy mũi gươm cắt nhỏ cái vòng tròn ra từng khúc rồi sóa đi một lượt, cái vòng biến mất, nhưng rất trịnh trọng dù cái hình vuông nguyên vẹn.

Viên sứ thần thấy thế tái mặt đi, vội thò vào một cái túi lấy ra một nắm hột đậu rắc vỗ sõ từ phía sa dần tới cái hình vuông thì lại làm lại cái vòng bằng hột đậu, một vòng rất giày nhứng hột đậu.

Kim Cương cũng im lặng, ra hiệu cho viên Võ-quan, tể phó-sứ đi tìm một cái chổi. Vlenn vỗ

Ngoài kia, con cún đang ra sức gào lièp và kêu inh ôi hồn như oán trách anh, Đành tính anh Ngọ phải mang nó vào và ôm nó vào lòng đè ngù. Nhưng hễ mỗi khi anh tui thu sập ngù thì con cho lại sủa tên mấy tiếng. Lần này anh dạy hẳn, đánh diêm tháp đèn đi soi xung quanh nhà. Thấy vậy con cún vẩy đuôi chạy theo anh, uinch như vui mừng vì chủ bết ý mình. Vừa soi tới đâu giường anh sợ hãi kêu to lên một tiếng : con rắn đốm hoa sáng ngày đang quấn mình ở hòn gạch và ngọc cõi lên gần chỗ anh gối đầu, Anh Ngọ vội vơ lấy chiếc guốc ném thẳng đến chỗ con rắn. Lìa chỗ nấp con vật độc ác quăng mình lại chỗ anh. Nhưng nhanh hơn, con cún chạy tới chăn con rắn lại và ngoạm ngang lung không cho tiến lại phía anh Ngọ. Bị đau, con rắn tức giận mồ luộn mấy cái vào đầu con chó. Thấy con vật yêu quý của mình bị nguy, anh Ngọ vội chạy ra ngoài tìm cái gậy vào giúp sức con cún trung thành. Khi vào đến nơi anh chỉ còn thấy hai cái xác, cái no nằm đè lên cái kia. Anh vội sờ tới, gat con rắn sang một bên, ôm con cún lên ngực và nức nở, anh đè rơi mấy giọt nước mắt trên mình con chó chết vì chủ.

VĂN TRINH

Á T X U A N Á Y

quan đem chổi la, Kim Cương cầm laj quét hết những hột đậu ra từ phia mài đằng sa lát vun bồ vào một bọc that rát chặt, rồi vè mát quả quyết, ughiem nghị, quàng bọc xuông sán, ra hiệu cho hai quan lá, hữu phó sứ cầm laj.

Viên sứ thần tái mặt, ngạc nhiên, vội vàng khâu đầu vái lạy vái để về phía triều đình, rồi ra hiệu cho hai quan lá tung tung thẳng ra cửa, về nước...

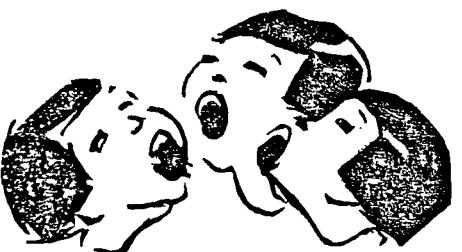
Thế là việc ngoại giao khó khăn kỳ dị đã kết liễu. Vua và đình thần lở vè vui mừng, những ai nấy đều ngạc nhiên không hiểu cuộc ngoại giao «câm» thế là nghĩa ra sao.

Vua phán hỏi quan ngoại giao ao đại thần giải nghĩa cho nghe. Bấy giờ quan ngoại giao đại thần mới đồng giặc tâu vua giải đáp rằng :

Sứ thần vẽ cái hình vuông là nói hì hử dung cái thành của nhà vua. Ngoài cái hình vuông vẽ thêm cái vòng tròn rồi dương dương tự đắc cầm gươm nhìn ta, là nó có ý bảo rằng nếu quân nước nó đến vây thành thì ta tinh sao ? đánh hay hàng ?

Kẻ hả thần vẽ bốn cái lén từ bốn cái cạnh vuông chửa thẳng vào cái vòng tròn rồi lấy mũi gươm trại đứt từng khú cái vòng, rồi sóa hẳn

(xem trang 12)

HỌC HÁT

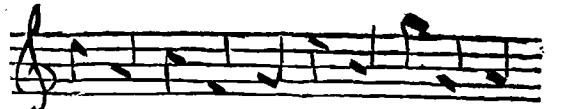
ĐỌC ÂM NHẠC (bài nỗi)

(Tiếp theo kí trước)

Hai mươi hôm học tập, hẳn đã nhiều em đọc dấu âm nhạc lâu hơn cả đọc kiêm hiệp. Và hẳn cũng nhiều em đã được búng tai sướng tay. Hay bị tay búng khò tai rồi đấy nhỉ.

Hôm nay các em hãy đem thử lại tài học. Hãy thử đọc chọn chu bài tập đọc dưới đây xem đã.

Bài tập đọc 2

Nhưng theo chìa khóa Sol, không phải chỉ có mười một dấu các em đã học mà thôi đâu.

Trong một bài hát dùng giọng trung bình, theo chìa khóa Sol, thỉnh thoảng có đoạn giọng cũng phải cao hay hạ trầm hơn những dấu viết được trên bộ kẻ. Những lúc ấy giọng chỉ đá gà trong vài ba dấu, người ta không cần phải thay hình chìa khóa để bảo người hát phải đổi giọng. Người ta cứ việc k thêm những giọng phụ nhỏ bên ngoài bộ kẻ và chấm dấu lên. Những giọng phụ ấy k bên dưới bộ kẻ nếu giọng xuống trầm, và bên trên bộ kẻ nếu giọng cất cao.

CON voi dừng lại và theo lệnh người quản

BÉN

tượng quy dàn chân phủ phục xuống. Trần-hưng-Đạo đứng giật, ở trong hành nhẹ nhàng nhảy xuống đất, theo chân viên tùy-tướng đi về phía bờ sông.

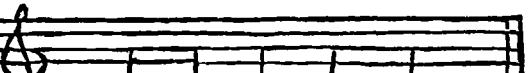
Giải trường-giang chỉ còn là một bãi bùn lầy rộp láng những mảng nước nông đục ngầu. Vài con thuyền gỗ lênh khênh đồ nghênh trên bờ đất dốc thoai thoải xuống lòng sông. Nước thủy chiều hôm nay rút nhiều và sớm quá đè cạn bần quang sông Hòa-giang này.

Những đội quân nghiêm trang đứng nối đuôi nhau yên lặng đợi lệnh. Trần-hưng-Đạo ngắm mặt sông ở phía trên lại phía dưới đoạn quay nhìn bọn tùy-tướng đã đến đứng hìu cả sau lưng.

Đành cho quân lính lội qua sông, nhưng muốn chắc chắn nên vào làng xin dom và có ván gỗ, thang tre mượn ra bắc làm đường đi cho trống và trán xa lỳ.

Một viên tùy-tướng chạy đi và một lát sau dân làng ở át theo bọn lính ôm đòn những bộ dom, khiêng ván, vác thang đến giúp sức. Có người khệ nệ mang cả cánh cửa cả giường

Nhưng dấu ấy cũng gọi là dấu phụ và phía dưới bộ kẻ người ta thường dùng đến năm dấu:

do si la sol fa
Phía trên bộ kẻ cũng năm dấu nữa :

la si do ré mi

Các em hẳn đều nhận thấy những dấu, bậc cũng tuân tự tiến lên hay lùi xuống như ở trong bộ kẻ.

Một điều nên nhận là khi hép âm nhạc, những giọng phụ cũng phải cách nhau đúng mức như những giọng của bộ kẻ, và những giọng phụ bao giờ cũng chỉ ngắn vừa đủ để chấm một dấu thôi. Chấm một dấu khác theo liền sau là phải kẽ những giọng khác rồi, sự

chêp đậm i hạc chờ đang cách giúp ích rất nhiều cho sự nhanh chóng trong khi đọc.

Bài tập đọc 3

Tóm, tóm, tóm !

(Còn nữa) Anh HÒA MI

con voi của Trần-hưng-Đạo đưa bước nặng nề lại phía bờ sông. Con voi này to gấp đôi các con voi trước. Người quản tượng lo lắng nhìn mấy con đường gỗ vắt mảnh rẽ qua lòng sông rộng mênh mang.

Người ta trọn lấy một đường e dã chắc chắn nhất có ván rộng. Người quản tượng đi thử một lượt từ đầu này đến bến kia sông. Dagem dom êm rập rình những mảnh ván dưới bàn chân bước. Dom dày lắm, voi đi chỉ di đường cho bùn tràn lên là cùng. Đây là ý kiến của viên tùy-tướng, nhưng viên quản tượng tuy nghe lời mà chưa hết bùn khoăn. Trần-hưng-Đạo đứng sát ngay đầu đường để trông cho voi sang.

Con voi nặng nề thong thả nhúc chân, to như những thân cây sù sì, đi theo người quản tượng. Mỗi bước voi đi, đường lún xuống đè toé ráo rạt ra hai bên những làn nước bùn. Bao nhiêu mảnh đều đỗ rồn châm chú vào từng cù chỉ cua con vật, cảm giác thấy sự nguy hiểm, đã thận trọng bước từng bước một. Hơn chục người lính ôm từng bó dom lớn theo trung quanh chỉ đợi để đệm thêm dom dưới những lớp ván gỗ.

Voi đã ra đến cửa lồng sông. Người ta hời hộp ước mong cho voi trống qua được bình yên đoạn đường này. Vùng nước tuy nông nhưng láng rộng đến 10 sải tay và lượt bùn động ở dưới vừa dày vừa quánh. Trần-hưng-

VOI

trong ma cho mượn. Một ông lão khum núm bên một viên tùy-tướng :

— Bầm, chỗ này bùn sâu lắm !

Một đội quân được lệnh chia ra làm bốn bọn đặt bốn con đường bắc qua sông.

Dân làng truyền dom cho họ sếp một lượt giày trên bùn. Trên giày dom ấy những miếng ván, thang tre, cánh cửa được đặt nối liền nhau thành một cái cầu nồi trên những vũng nước. Họ bì bõm lội dưới bùn, trên thêm dom vào những chỗ núng. Hai người khiêng chiếc giường tre trượt bước ngã rúi xuống làm bắn tung những tia nước vàng tấp lên những người đứng gần đấy.

Trần-hưng-Đạo ra lệnh cho các đội quân tiếp tục nhau qua sông. Người ngựa đã sang được quá nửa; nhiều đoạn đường lún đẽ bùn tràn ngập cả lên trên. Mấy con voi đứng đợi bên đường. Trước khi cho chúng sang, lính đã thử và chèn cho chắc chiếc cầu gỗ. Bước chân nặng nề đặt xuống ván đã thay núng. Mấy lần trượt và có con đã lật rúc cả hai chân trước xuống bùn. Bọn quản tượng hò hét, đã khó nhọc lắm mới đưa chúng sang thoát.

Trung-quân tiến lên. Theo sau bọn lính này,

Đạo, đà lưỡng được sự trênh lêch của con đường gỗ mảnh với thân hình to lớn nặng nề của con voi ở dứa quãng sông nguy hiểm, cũng không yên lòng vội đảo bước tiến đến.

Bỗng một tiếng reo thát vọng thoát lên rong đám đông. Con voi đặt bước trượt đưa lùa một chân trước xuống bùn, dứa kẽ hai mảnh ván. Lượt dơm dưới dí xuống, nước tràn lên quá đầu gối chân voi. Mấy người lính vội vàng đến nhét dơm vào lỗ hổng để ngăn cho bùn khỏi tràn vào nhiều, còn một bọn súm định nâng chân voi lên. Con voi kinh hoảng cũng cố sức rút chân ra khỏi đám bùn dinh và đã lấy chân trước cõi ở trên cạn tì mạnh vào mảnh ván để lấy đà đưa người lên. Mất thăng bằng và dùng sức quá mạnh voi đạp bắn mảnh gỗ ra xa và đưa nốt cả chân trước xuống vũng nước. Hải hùng, con vật càng cựa cậy mạnh và chỉ trong chớp mắt, không ai kịp làm gì để ngăn cản được, cả hai chân sau đã sỏi dơm với ván gỗ bung lên, để lại một vũng nước tràn đến ngang bụng voi bị sa bùn.

Các viên tùy-tướng và lính trắng, mặt tái xanh, chạy tới tấp không kỵ bần nứa. Họ mượn thửng, chão, nồi vào nhau cho dài rồi luồn xuống nước buộc vòng chân voi và bò nhau lôi. Vô công hiệu, trāo, thửng mảnh đều dùt cả và voi sợ càng rẩy rụa càng đưa dần cái thân thể nặng nề xuống một bực nứa dưới bùn.

Người ta chép miệng lắc đầu; voi bị sa lầy ở một nơi nguy hiểm nhất. Với thứ bùn dinh ấy, giá người nhỏ và nhẹ nhàng còn có cơ rút lên được, đằng này voi vừa to sáu vừa nặng lại bị hoảng với tất cả sự săn sóc huyên náo trung quanh nên càng cuống càng vô tinh làm khó khăn thêm tinh thế. Cái voi không muốn uống nước ve vẩy không biết đặt vào đâu, và đôi mắt lo sợ nhìn người này sang người khác như có ý van lơn cứu mình ra khỏi chốn nguy hiểm.

Trần-hưng-Đạo đến gần con voi, trên nệm dơm linh dà vội vàng đặt trên vũng nước bùn, nhìn thương hại con vật mà không biết tinh cách nào nữa. Mặt Ngài dǎm dǎm không dấu nỗi vể băn khoăn. Không lẽ lại bỏ con vật đã từng xông pha với mình trong bao trận. Không lẽ nó chết đau đớn dưới bùn với mực nước thủy triều dâng từ từ lên. Thà nó chết dưới mũi tên nhát dáo! Ngài nhìn con voi. Đôi mắt gặp nhau; bồ sự thiết tha tiếc đời sống sáng sủa, lẫn trong sự hãi hùng đợi cái chết chắc chắn lô ra trong khoé mắt con vật. Mấy giọt lệ trào ra. Trần-hưng-Đạo không giữ nỗi mình nữa, nắc lên mà không ngần nồi hai hàng

(Xem tiếp trang 9)

VĂN CHUYỆN CUNG TRẮNG

« Sung sướng như thế đấy, có em nào can đảm cõi mà lên »

Lần trước, anh Ba Lém dọa các em như thế để các em khỏi đòi lên cung giǎng chơi. Nhưng anh vừa mới đọc trong một tờ báo tin một nhà bác học Mỹ đang sửa soạn lên thám hiểm mặt giǎng. Ông ta tính sẽ đi bằng một thứ tàu làm toàn bằng aluminium. Tàu phải thật to vì phải chứa nhiều dưỡng khí để đi đường và lúc lên đến cung giǎng lấy cái mà thở. Lại phải chứa thật nhiều dầu sảng để đốt thứ thuốc làm cho tàu vọt lên như pháo thăng thiên vì không thể dùt gánh quạt quay để soay vào không khí như tàu bay (rã khỏi quả đất thì làm gì còn không khí nữa).

Trên tàu lại phải có một bô máy vô tuyến điện thật mạnh để thông tin qua Đất. Nhưng chưa chắc luồng điện đã đến được quả Đất vì trong quãng không điện sẽ bị rối loạn.

Cuộc thám hiểm thật muôn phần nguy nan. Đi là không hòng giờ về nữa. Lên đến nơi chẳng chết ngạt, chết nóng hay chết rét thì cũng chết doi. Làm gì còn có không khí để thở, làm gì còn có giống vật cây cỏ để mà ăn. Mà chắc đã đến nơi ư?

Trong quãng không biết bao nhiêu mảnh sao di vun vút, mỗi giây nhanh đến vài chục cây số, có cái nóng đến vài nghìn độ. Vô phúc mà chiếc tàu đi sát vào khi tất chày ra nước cỏ.

Cứ suy kỹ thì đi như thế thật rõ đại, viền vông. Nhưng các em đừng cười vội. Từ hơn một trăm năm nay các nhà bác học đã tìm ra bao nhiêu sự lạ mà người ta không ngờ đến. Biết đâu một ngày kia, giống người chẳng lên chiếm mặt giǎng để làm thuộc địa cho.

Trouw khi chờ đợi cái ngày các em có

thể ra gã lấy một cái vé lên Mặt-Giǎng chơi, anh Ba Lém hãy cố giả nhời em Sinh đã hỏi tại làm sao Mặt-giǎng lại quay chung quanh Quả-đất mà không rơi xuống mặt đất.

Em Sinh thật có óc khoa học vì câu hỏi đó trước đây hai trăm năm ông Newton đã tự hỏi rồi Một hôm ông ta ngồi dưới gốc cây táo đương vẫn vơ nghĩ ngợi không hiểu tại sao giǎng sao trên giờ lại không rơi vào đầu mình thì bỗng đánh bộ một cái một quả táo (các em nên nhớ rằng táo tây rất to) rơi giữa chán. Thế là nhà thông thái bật nghĩ ra hiểu cái duyên cớ làm cho các hành tinh chạy sung quanh mặt giờ, mặt giǎng chạy sung quanh quả đất.

Thì ra dẩn dí quá. Các em đã xem mảnh sắt có nam châm hút các vật bằng sắt rồi chứ gì. Ay các ngôi sao trên giờ cũng thế.

Ngôi sao nào cung có một sức hút các ngôi sao khác. Mặt giǎng hút lấy Quả đất. Quả đất hút lấy mặt giờ. Mặt giờ lại hút giǎng và Quả Đất. Rồi một ngôi sao khác lại hút cả bầy nhiêu vị và lại bị cả Gia Đình Mặt giờ hút lại.

Anh Ba Lém lấy một cái ví dụ cho các em dễ hiểu. Ở đấy tất cả có ba em, Đường, Anh, Trinh' và anh Ba Lém. Mỗi người cầm ở tay ba sợi giây mỗi đầu giây một người khác cầm. Thế rồi chúng ta kéo co nhau. Anh Ba Lém bị ba em kéo nhưng lại kéo lại cả ba em. Mỗi em kéo anh Ba Lém và hai người kia nhưng lại bị ba người kia kéo lại.

Ở trên giờ cũng thế. Các ngôi sao cũng co kéo như thế. Nhưng sợi giây thì vô hình. Đó chỉ là một sức mạnh không nhìn thấy, không đón giữ được. Các nhà bác học ngày nay cũng chưa biết nó ra làm sao nhưng đã biết được sức mạnh đó hút mạnh đến bực nào. Ông Newton đã tìm ra rằng ngôi sao nào càng nặng hút càng khỏe, càng xa hút càng yếu.

Chẳng cứ hai ngôi sao. Quyển sách trước mặt em với quyển sách của một người ở bên kia quả đất cũng hút lẫn nhau kia mà.

Nhưng có em hỏi tại sao Quả Đất bị Mặt giờ hút lại không rơi xuống. Mặt giờ mà chỉ quay chung quanh. Là bởi có một sức

mạnh khác thăng bằng với sức hút của Mặt giờ. Đĩa kèn hat đương quay em đè một vật gì lên tất vật đó bị lăng ra ngoài. Quả Đất cũng bị một sức mạnh lăng ra ngoài vừa bằng sức hút của mặt Giờ thành ra cứ chạy chung quanh.

Nhưng ai lăng Quả Đất đè cho hắn cứ chạy vòng quanh như thế? Cái đó thì các nhà bác học cũng xin chịu.

Câu chuyện trên giờ thật là lôi thôi, rắc

rối, khó, biếu là đằng khác. Chúng ta còn nhiều dịp bàn đến.

Anh Ba Lém

Bến voi

(Tiếp theo trang 8)

nước mắt, cùng khóc với con vật xấu số.

Ở Bạch-dắng-giang về, sau khi đã đánh tan quân Mông cổ, bắt sống Ô-mã-Nhi, Trần-hưng-Đạo lại qua bến nước cũ. Nhìn sông Hóa-giang lần này mênh mông àn nước bạc, Ngài tìm không còn vết gì về con voi bị chôn sống dưới nước nữa.

Muốn nhắc lại cái chết đáng thương ấy, Trần-hưng-Đạo cho xây một con voi gạch ngay bên bờ sông. Bến nước ấy có tên là Bến Voi. (1)

NGÔ-BÍCH-SAN

(1) Ở huyện Phụ Dực tỉnh Thái Bình

HỘP THƯ

Ô. Trần văn Phụng (K.A)
Em Thọ P.L.T. — Những số báo hỏi đều có gửi cả. Nay đã nhận đủ chưa? Nến thất lạc, xin cho biết thiếu số nào để Tòa Báo gửi bù.

Em Mộng Điệp (Phúc-yên) — Nếu em là một trong 50 em đầu tiên mua năm báo Trẻ Em thì kíp về Tòa Báo linh thường: đồ chơi, sách, truyện. (Xem lại danh sách ở Trẻ Em số 8 và 10) Những em khác mua năm cũng được nhiều quyền lợi;

Mua sách, bút ở hiệu Trần văn Tân 62 Rue Coton Hanoi sẽ được trừ 5%.

Mua sách hỏng ở nhà xuất bản Bòi Nay và sách Hoa Xuân ở 14 Blockhaus-Nord Hanoi sẽ được trừ 10%. Đến mua cần mang giấy biên-lai.

Em Tò-Mò — Thấy em hứa, đã đủ thích rồi. Anh Cao mong chờ cm cho xem những cuộc trại hè, săn hổ... và nhiều con vật khác: chó sói, lợn lòi, voi, rái cá, cá voi v.v... (theo như em đã kêu).

M. de Cire (Hanoi) — Thư H. B. không nhận được. Rất cảm động vì cuộc viễn du. Yêu cầu định chỉ công cuộc ấy. Không chắc có kết quả.

Đ. V. T.

Em Vươn Lành (Quảng-yên) — Anh Cao sẽ có thư riêng cho em.

Tặng Bầy Sĩ Vương và em Quang Bình-Định-Vương Lê-Lợi bị giặc Minh Hâm khốn trên núi Chi-Linh đã qua một tuần. Vương cấp thúc binh-sĩ đánh phá xuống nhiều phen: lăn gỗ, ném đá, lăm thề trận « chè tre » hăng kịch-liệt mà vẫn không thắng-lợi. Giặc Minh đóng bặt ngàn dưới chân núi. Quân đồng như kiến; giáo mác như rừng. Vòng vây ác-hại của giặc kiên-cố như 1 cái đai sắt không-lồ càng ngày càng thắt chặt lại. Vương cùng tướng-tá vẫn không nản, Gan chiến-sĩ vẫn bền; Nhưng hại thay! lòng ba quân đã rỗng lảm.

T R Ô
C H O I
L Ö N

Mấy ngày liền, nhện mà đánh, nhện mà giữ. Lương cạn, nước khô. Phen này quân ta không chết vì giặc nhưng ắt chết vì đói.

Tướng Lê-Lai đã bóp trán thâu canh, sắp phải tinh kẽ cuối cùng: hi sinh tinh mạng cho Nước, chết thay vị Chúa Anh

Về lối trang sức — Các em đã thấy ở bài trước, vẽ theo sự thực hay trí nhớ đều cần phải giống sự thực. Đó là một điều bắt buộc. Về lối trang sức được tự do hơn nhiều, vì mục đích không phải để tả đúng sự thực mà để xếp đặt những hình thù, những sắc màu cho khéo. Muốn tới mục đích ấy, người ta có quyền điều khiển hình và sắc theo ý muốn, nghĩa là soay sự thực chiều ý mình.

Các em vẽ một người, theo lối trang sức. Các em có quyền bôi xanh đỏ lên mặt người ấy nếu thấy cần đến màu xanh đỏ để bức tranh được đẹp. Các em vẽ cùng trong một bức tranh cả Kiến lẩn voi hổ? Nếu vẽ con voi to hơn con Kiến thì hình không hòa hợp, các em đừng ngần ngại gì, cứ việc vẽ con voi bằng hay bé hơn con Kiến cũng được, khi xét phải làm thế.

Đó, tự do nhiều lắm. Muốn làm gì cũng, thay cả quyền ông Trời sáng tạo cũng chả sao! Song, chỉ có một sự kiềm chế thôi, cứ kẽ ra thì cũng khá nặng các em à; vì thế, có khi bao nhiêu tự do các em lại mất ráo! Nay nhé, các em vẽ một bức tranh quảng cáo để rán lên tường ngoài phố, làm quảng cáo cho một thứ thuốc bắc chẳng hạn. Trước khi vẽ, phải hiểu rằng một tờ tranh quảng cáo cần rõ ràng tách bạch, sống sượng nữa, rồi được khách đi đường chú ý để biết thực hàng quảng cáo. Những người có tiền

mua hàng, lại ít khi là những anh đi lang thang ngoài phố có độ nửa giờ để đọc các tờ quảng cáo trên tường, mà là những người bận công việc, đi nhanh, bước vội. Mỹ thuật lúc ấy phải làm thế nào để nhìn thoáng qua tranh, những người đó hiểu ngay được thử hàng gì đã quảng cáo và dễ nhớ ngay để tìm mua. Trong khi vẽ, các em vẫn có quyền tô sắc gì hình gì cũng được cả, nhưng bị kiềm chế ở chỗ sắc và hình ấy phải làm cho có tính cách của một tranh quảng cáo. Thường thường, người ta lấy những màu rơ, gắt rỡ rời để « đắm » vào một khách qua đường. Nếu sở thích các em chỉ muốn những màu nhã nhặn, ở đây các em hãy chịu khó quên cái ý ấy đi để tự dotim những màu gắt mắt!

Nói tóm lại, trong lối vẽ trang sức, được hoàn toàn tự do về cách xếp đặt hình sắc, xong phải tùy theo sự áp dụng của bức tranh. Người ta trang sức một bức tường trong phòng khác hay phòng ngủ một cách khác khi vẽ bức tranh quảng cáo. Những màu đậm ý la hét vào đấy không đúng chỗ, phải nhường cho những màu nghỉ mắt và dịu dàng.

T. V.

Em Hồng Điệp L.V.T.— Nếu em thi được vào trường Bảo-Hộ mà lại được là lưu-học-sinh của trường thì còn gì hơn nữa. Ký-túc-xá của trường đó là nơi trợ tốt cho học trò ở xa về học. Lưu-học-sinh được nơi ở khang trang, học-tập, ăn-chơi đều có giờ giấc. Sách học sẵn dùng. Tuy vậy em cũng phải nghĩ đến túi tiền của thầy me đỡ.

Hai trường tư-thục Gia-long và Thành-long đều là những trường có qui củ và nghĩ đến giáo-dục học-sinh. Em học trường nào cũng thế.

Em Bò-câu trắng (H.N.) — Bò câu trắng hỏi đã hóm, nhưng cũng vẫn chưa tinh. Truyện « Tò Nhà Bi Mật » là truyện mạo hiềm, trinh thám. Ở số 11 chủ Cự có râu, đến số 13 mèo chủ Cự lại nhín nhủi, thế mới bi mật, thế mới biến hóa. Phải thay hình đòi dạng luôn mới mong khám phá được đảng cướp chử. Phải thế không hờ anh Tô - Vũ?

L. V. (Hanoi) — « Bà Tiên... » nhận được rồi. Cảm ơn, Văn mạnh khỏe như thường. Sao không trả lời câu hỏi sau?

C. V.

Linh.

Chẳng may em nào bị giặc Minh bắt gặp, em đó phải đứng yên để cho giặc khám và thông thả đêm từ 1 cho đến 50. Nếu đêm xong, giặc không tìm ra giấy lương thì em đó được tự tiện mang lương lên núi. Nếu bị giặc khám thấy, em đó sẽ phải chết, ngồi một chỗ không được chơi nữa.

Nghé kỹ chưa? Nào các em bắt đầu chơi. Kìa!... Đã có người đi thoát. Kìa!... lại một người bị giặc bắt, cứ việc khám. Đêm đi «... bốn tám, bốn chín; năm... mươi.»

Giặc chịu. Tài quá nhỉ! Em ấy giấu lương ở đâu?

Các anh biết thế nào được. Đây này, trong cái kẽ giày sứt chỉ hơi há mõm, nắm gọn mảnh giấy nhỏ, à quên... một con Bò thi.

Ba quân trên núi Chi Linh hẳn được một bữa bò tái với tương gừng.

PHẠM - LỢI

TÀI LU'ÓNG GIÚP NU'Ó'C

Cách chơi

Vẽ một vòng ở cuối bâi làm núi Chí Linh một em đứng trong làm Bình Định Vương bị giặc hâm. Bốn em làm quân Minh đứng cạnh bốn phía xa, không để ai lọt vào vòng. Những em khác ở ngoài xa, chuyên việc tải giấu lương. Mỗi em viết vào một mảnh giấy nhỏ một thứ lương mình muốn đem giúp nước. Chẳng hạn: một tạ gạo hay hai thúng sỏi, 1000 bánh trưng, một xe mía, một con dê, hay là... một con lợn quay, tùy ý. Các em chỉ được giấu kín mảnh giấy đó từ thắt lưng trở lên và từ đầu gối trở xuống. Vì quân Bình Định Vương là quân nghĩa dũng, nếu thức ăn uống không được tinh khiết thì dù chết đói ngay họ cũng chẳng thèm. Xong rồi, các em cõi núp nau, lén trốn đem lương của mình lên núi Chí

Chỗ chơi

Bãi rộng. Có một ít cây cối.

MÚP và MÍP XV VÀO RỪNG SĂN KHỈ

Nhà ngoại giao

Đại thần nhỏ tuổi nhất xứ này
(Tiếp theo trang 5)

cái vòng tròn đi chỉ để hình vuông nguyên vẹn, nghĩa là : bảo cho biết rằng : hễ nó đem quân sâm lấn, vây thành thì ta đánh cho nó tan vỡ vây ra, ta há có sợ gì. Mà thành ta vẫn vững trãi nguyên vẹn lụa núi Thái-Sơn

Nó lại đem hột đậu rắc từ sa vào rồ quanh cái hình vuông làm lại cái vòng bằng hột đậu, nghĩa là nó bảo : Quân nước nò hằng hà xa sô lại kéo đến vây, trùng trùng, diệp diệp, đánh thành thì ta chống cự làm sao nỗi ?

Kẻ hạ thần lấy cái chổi quét sạch những hột đậu ra sa rồ vun vào một cái bọc buộc trặt lại nghĩa là trả lời nó rằng : dù quân nó hằng hà sa sô mặc dầu, ta há sợ du, ta quyết quét kết

và nếu không chạy kịp sẽ bị ta bắt hěl tù binh, chờ ta có sợ gì quân nó.

Nó hiểu ý nghĩa, kính phục vái mà về nước. Kẻ hạ thần giám chắc cái nạn sâm lăng không có nữa.

Vua và đình thần bấy giờ như mơ mèo linh, hiểu rõ ràng như thề, đều vui mừng phục quan ngoại giao đại thần tuổi trẻ mà thiên tài.

Vua giữ nhời hứa phong quan Ngoại-giao đại thần Kim Cương làm Phò-Mã. Ngay ngày hôm sau, vua truyền lệnh cho « lê quan » sửa soạn lễ cưới Công Chúa Như Mai kết duyên cùng quan Ngoại-giao đại-thần Kim Cương.

Cùng lúc ấy, hai quan Chánh chủ khảo văn võ đê bảng nhân tài lên vua ngự làm thi lợ thay, người đỗ thủ khoa cả văn trường, võ trường lại (Xem tiếp trang 18)

VƯỜN ƯƠNG

THẮNG ANH NHÓ'N

Đàn bà bao giờ cũng ít viết hơn đàn ông. Con gái vẫn ít viết hơn con trai. Cứ đó đã đành. Nhưng ở các nước, số nữ văn sĩ đâu có đến nỗi hiếm hoi như ở bên ta ?

Trong hàng trăm bản mà tôi đã đọc, tôi vẫn chờ đợi mãi một tác phẩm do một bàn tay - xinh, thì bàn tay em nào cũng xinh rồi — nhưng mềm mại hơn. Thị đây, em Lê Văn trong bản «Thắng anh nhón ».

« Thắng anh nhón chỉ là một bài phỏng dịch. Nhưng, như ai đã dịch rồi, cũng đã biết : Việc dịch cũng khó khăn như việc viết, và có phần lại tôn công phu nhiều hơn. Và văn chương từ ngữ nước nào giàu thịnh, một phần lớn, đều cũng nhờ ở sự phiên dịch văn chương từ ngữ nước ngoài. Chính ngay ở nước ta hiện thời ai đề ý cũng đều nhận thấy là : Bút cử ở ngành nǎo, sự phiên dịch sách ngoại quốc cũng là tối cần.

Đối với các em nhỏ việc dịch văn Tây lại là một cách tập viết có rất nhiều hiệu quả, một việc rất nên khuyến khích.

Chúng tôi thấy nhẹ nhõm cả mình khi đọc xong bản « Thắng anh nhón », và thấy trong cái công trình khởi đầu của các em gái nhỏ này, lời văn cũng gọn gàng, chải chuốt, không đèn nổi phải bắt buộc chúng tôi nhắm mắt mà buông roi xuống sọt..

CAI VƯỜN

BUỒI chiều hôm ấy, hai anh em Hùng và Hiền đang chơi, bỗng thấy chim chóc ở trong rừng bay lên tán loạn. Hươu nai cũng hoảng hốt, len nhau chạy trốn. Thị ra khu rừng đang bị lửa cháy dữ rực.

Hùng và Hiền là hai con trai rất ngoan ngoãn của vợ chồng một người tiều-phu. Hùng lên mười tuổi và Hiền lén sáu. Nhà ở của cái gia đình vui vẻ này là một túp lều tranh làm trên một ngọn đồi trong giữa rừng. Hôm ấy cha mẹ hai đứa bé đều gánh củi ra chợ tinh bán, chưa về, để cho Hùng ở lại trong nhà và trông em.

Thấy khu rừng bốc cháy ngùn ngụt, hai anh em đều kinh hoàng sợ hãi. Hiền khóc ầm ỹ làm Hùng lại bối rối thêm, không biết đưa em trốn vào đâu cho thoát nạn. Hùng nhớ lời cha thường dặn Hùng : Lúc nào gặp sự nguy hiểm phải nên tĩnh trí mà suy nghĩ, đừng lo sợ mà nhỡ việc. Hùng cố nén sợ hãi bảo em : » Em nín ngay, đã có anh, em đừng sợ ».

Rồi Hùng rất tâng em chạy. Khi chạy đã thấy mỏi, Hùng chot trong thấy ở gần đấy có một hốc đá, trong đó hai anh em có thể ở tạm được.

Một ý nghĩ thoáng qua, Hùng trổ bảo em : « Hiền nhìn kia, hai anh em ta vào ăn trong này, lửa không thể vào đây được. »

Hai anh em với rất nhau vào, ngồi nhìn ra ngoài xem lửa cháy chung quanh, khắp nơi.

Những cành cây kêu răng rắc, những thân cây đâm ầm, nghe ghê cả người. Ngồi trong hang đá, lửa không lùa tôi được nhưng một hơi nóng và khói cũng bốc vào làm Hiền mệt quá nằm xuống thiếp đi cạnh anh. Hùng cũng thấy mệt mỏi, và hơi rức đầu. Nhìn em, Hùng còn lo vì một cớ khác nữa ; Chiều đến noi rồi mà hai anh em cùng chưa có gì vào bụng.

Ngay khi ấy, Hùng nghe thấy tiếng gà mái cục tác trong hang. Hùng nghĩ thầm : Cò lẽ con gà này vào đẻ dây. May ra được cái trứng ăn cũng đỡ đói lòng.

Hùng thấy yên tri. Hùng đợi một lúc cho con gà đi xa xa kiếm ăn. Hùng để em nằm đấy, dồn đèn đi quả vào trong hang. Thị kia may mắn làm sao ở trong một cái ô quây bằng cành khô và cỏ rác, có hai chiếc trứng vừa tròn to, vừa trắng đẹp. Hùng nhẹ đỡ hai chiếc trứng, vừa ra tôi chờ em nằm thì Hiền tỉnh dậy khóc và kêu đói. Hai anh em chia nhau mỗi người hút một quả trứng rồi ngủ.

Thế là một đêm qua.

Sáng hôm sau, lửa vẫn còn âm ỹ. Hùng lại càng lo lắng. Lần thế nào cho em Hiền khỏi đói ? Con gà hôm qua có đến đẻ nữa không ? Như trả lời lòng mong mỏi của Hùng, tiếng cục tác lại vang lên ầm ỹ. Hùng nhường cho em ăn cả quả trứng nhưng Hiền nhất định không nghe. Hùng hút một tý kẹp lệ còn đeo lại phần em.

(Xem tiếp trang 18)

O, THÔN Đồng-Lúa kia, có một chi Chuột Sám, nhà rất giàu, nhưng phải cái hiềm hoi lầm. Vợ chồng lấy nhau đã mười tám tuần trăng rồi mà vẫn chưa được chuột con chuột nhất nào để mong vui lúc tuổi già.

Mỗi lần thấy các chuột họ hàng ngồi vèn dầu, giữa một bầy chuột nhỏ chí chóe vui đùa, Chuột Sám ta lại thấy lòng buồn rười rượi.

Chuột Sám đã đi xem bói ở nhà thầy Chuột mù, rồi mời thầy cùng cùng thầy phù thủy về tế, lễ, làm chay, bắt ma, dù cả, mà vẫn không làm sao cho cái bụng chuột chữa phòng lên được. Chuột lại bỏ tiền ra đúc chuồng tó tượng, làm phúc bổ thí cho kẻ nghèo, nhưng vẫn không được ích gì.

Sau cùng Chuột Sám nhất quyết đi Chùa Hương cầu tự. Nhưng đi Chùa Hương nào phải là việc dễ? Đường xa đậm thẳm, lội suối chèo non rất là vất vả. Khăn gói giờ đưa Chuột ta vai đeo bị luồng, trống gậy mà lên đường.

Một chiều kia, gặp ngày Sát-chuột, Mèo lớn, Mèo con chạy nhảy hung hăng. Tiếng chuột bị mèo ăn thịt kêu vang trời. Chuột Sám, bụng đói miếng khát, phải cố leo lên mái nhà để tìm chỗ ẩn thân. Chuột thấy một tờ nhạn, vội gõ cửa xin vào ngủ nhờ. Chuột duté đưa cái mõm nhọn nói với Chị Nhạn Lang-Thang:

— Thưa bà. Xin bà mở lòng nhân đức thương

SỰ TÍCH

lấy một kẽ lử hành vừa đói vừa rét. Hôm nay là ngày Sát-chuột, tôi đã sợ mất mặt đi rồi!

Nhạn Lang Thang nằm ghé ra một bên, giả nhời :

— Mời bác vào đây. Bác ở đây hàng tháng cũng được nếu bác bằng lòng ấp mẩy quả trứng này thay tôi. Cái thằng chồng duté của tôi đã bị Chim-Cắt ăn thịt rồi, thành ra tôi như bị tù cả ngày, buồn không chịu được.

Chuột Sám thở già nói :

— Chao ôi! Tôi hiềm hoi lắm bà ạ! Giá như giờ tôi mà xinh được một mụn con, thì tôi vui lòng bỏ cả hội hè, đình đám, chịu đói khát mà nuôi con cũng sướng.

Nhạn Lang-Thang nói :

— Cái đó là ý riêng của bác, vậy bác chịu khó mà ấp lấy mấy quả trứng này, còn tôi, tôi là Nhạn xanh, Nhạn biếc, tôi chỉ thích có trời xanh mây biếc mà thôi.

Công việc điều đình đã thỏa thuận cả, Nhạn Lang-Thang ngày nào cũng cứ tang tảng sáng đã bay vút lên trời.

Chuột Sám ở nhà ấp trứng, lòng mừng rơn ron. Chuột phèn bụng ra che cho kin, cố

thoi xuống đất nhờ nó nhặt hộ. Bà vừa cười vừa bảo Chey:

— Chey nhặt chiếc thoi rồi tao cho bánh ăn.

— Vâng, bà cho con nhiều cơ, nhé!

— Ủa cho mày nhiều. Mày bé thế thì ăn nhiều đến đâu.

Chey không nói gì. Lúc nhặt thoi xong bà quan gọi mang ra mười cái bánh tẻ bảo nó:

— Mang ra chia cho bốn đứa trẻ ngoài kia mỗi đứa một cái, còn bao nhiêu phần mày cả.

Chev lắc đầu:

— Bà cho con chưa nhiều, bà cho thêm.

Cũng chiều Chey, bà gọi lấy thêm chục bánh nữa. Chey vẫn chê là chưa nhiều và khóc ầm nhà đòi nhiều bánh. Vừa lúc ấy, ông quan về, thấy có tiếng trẻ khóc bèn chạy vào. Sau khi nghe hiểu câu chuyện, ông gật đầu rồi bảo đây-tớ mang ra cái khay trong đê ba chiếc bánh. Ông gọi Chey đến, chỉ vào hai khay bánh rồi bảo:

— Chey, hai khay này, khay nào nhiều bánh?

Chey không nghĩ chỉ ngay vào chiếc khay hai chục chiếc bánh nói.

— Thưa ông, khay này nhiều bánh ạ.

Ông quan cười lớn:

— Đấy này muốn nhiều bánh mà khay này nhiều bánh thì mày bưng về?

Chev đành phải lấy hai chục bánh vầy. Nhưng nó

CON GIO'I

HUYỀN KIỀU kè gượng nhẹ, chỉ lò trứng vỡ. Lâu lâu, chuột lại lấy mõm dở trứng lên cho nóng đều.

Chuột ở nhà cả ngày, không dám bỏ đi đâu hết dù Nhạn Lang Thang có vô tình đe cho Chuột đói cũng vậy.

Nhạn Lang Thang được thả lỏng bay hờ hờ từ sáng đến chiều. Qua đồng và qua thôn, qua rừng và qua núi, Nhạn mải vui chơi, hôm nào cũng đến sầm tối, mồi về. Các chị Nhạn già thấy vậy đều trách :

— Chị Lang-Thang ơi! Chị ngao du sơn thủy cả ngày, bỏ trứng lạnh ư?

Nhạn đáp rất hân diện :

— Tôi đã thuê một người ấp rồi! Chỉ có những nhạn ngu mới chịu tự mình ấp lấy.

Tuần lễ đã qua. Một hôm Chuột Sám nhắn cùng các Nhạn ở tờ bên.

— Các chị gọi chị Lang-Thang về đi! Tôi đã nghe thấy tiếng động ở trong trứng.

Nhạn Lang-Thang vẫn bay nhởnh nhơ trên mây nghe tin chỉ cười :

— Rồi tôi sẽ về! Mới có tiếng động trong trứng thì đã việc gì mà cuống lên thế?

ít lâu nữa, Chuột Sám càng lo sợ lại nhờ các nhạn hàng xóm :

— Các chị cố bắt chị Lang Thang về đi, trứng đã rạn đầu rồi.

Nhưng Nhạn Lang Thang còn mải trò truyện cùng mấy anh Bạc Má :

Chị nói :

— Làm gì mà rỗi lên thế nào, trứng mới rạn chứ đã nở đâu!

Đến chiều, Nhạn vẫn chưa về. Chuột sám vừa mừng vừa run, tự than :

— Những quả trứng này sắp nở mất rồi! ta đã đe vào đây bao sự chăm nom, bao tình yêu

(Xem tiếp trang 17)

— Ông truyền lệnh cho con phải đến cửa Ngõ môn cùng một lúc với ông, thành ra con không dám dừng lại nhặt các đồ rơi được.

— Thằng này là thật, không biết quý của chủ. Hẹn sau, ta đi đón người ngựa ta rồi ra thứ gì thì mì phải nhặt cho hết.

Hôm sau, ông quan đến cửa Ngõ Môn rồi mà chưa thấy bóng hút Chey đâu. Mãi đến lúc ông vào, chầu mới thấy Chey vào. Ông gọi giùm, Chey bưng tráp lại. Ông mở nắp nhưng ông bỗng cau mày đóng chặt ngay lại. Về nhà, trong tay lầm lẫm chiếc roi ông hỏi Chey:

(Còn nữa)

Đã có bán

Thám hiềm mặt trăng

Sách Hoa-Mai số 2 của Vũ-Tinh giá 0\$10

Các bạn thích ngắm trăng thu, đều nên có cuốn Thám hiềm mặt trăng, để biết trên cung trăng có những gì, cảnh thực trên cung trăng như thế nào? Cuốn sách đó có tính cách hoàn toàn khoa học, có ích cho học sinh bang một trăm bài cách trí.

Nhà xuất bản Cộng-Lực

9 Takou Tél. 962 Hanoi

TRANG QUỲNH CAO MÊN

Anh Ba Lém mới nhận họ với một anh Cao Mên. Tên anh ta là Chmenh Chey nhưng có tên là Chay cho dễ. Anh ta lém lỉnh lại hơn Ba Lém chẳng kém'gi Trạng Quỳnh Trạng Lợn. Vậy xin giới thiệu với các bạn nhỏ.

NGÀY XUA, bên Cao Mên, có hai mẹ con, người góa ở một làng gần kinh đô. Nhà nghèo, bà mẹ phải

xuốt ngày vất vả, mới đủ nuôi con, tuy vậy không bao giờ bà kêu ca nứa lời. Bà thương yêu thằng cu Chey — con bà — lắm. Bà tin chắc rằng ngày sau thề nào nó cũng trở nên một người khá giả, vì lúc có mang nó bà nằm mê trên lều hái tất cả quả mít cây dù còi thụ, giữa một đêm sáng trăng tỏ. Theo như các người đoán mộng trong xóm tài đó là điềm sinh con quý tử. Thật thế, cu Chey tuy mới có mười tuổi, mà thông minh và ranh mãnh lạ thường. Khắp làng đều phục tài nó. Trò chơi nào có Chey dự bao giờ cũng vui và lạ.

Một hôm, Chey cùng mấy đứa trẻ chơi đùa, thì bỗng có tiếng người gọi nó ở chiếc nhà sàn gần đó. Chey chạy lại thì ra bà quan ngồi đết vải trên nền đinh rợ;

Tóm tắt các kỳ trước. — Mai, con gái một ông chủ mỏ, cùng bạn hữu đi chơi vịnh Hạ-long bị một bọn cướp khách trá hình lâm thủy-thủ bắt cóc mang đến sáo-huyệt của chúng, một hòn đảo vắng ở ngoài bờ. Thanh-Kha, thuyền trưởng chiếc tàu, vì có ơn cứu tên chúa đảng nên được hắn mời lên chơi trên đại trại. Chàng phải khen cách tồ chúc chu đáo của bọn cướp này.

Chương thứ VIII

TRÊN ĐẢO VÀNG

Hiền ngắt lời Thanh-Kha:
— Dù sao hắn cũng chỉ là một tên cướp bồ...
Câu nói của Hiền làm Thanh-Kha như người mê ngủ sực tỉnh. Chàng thấy rằng những lời khen ngợi cách tồ-chức khéo léo của đảng cướp, từ nay đến giờ, không đúng với ý nghĩ của những người ngồi trước mặt chàng. Những người đó chỉ là một bọn người bị bắt cóc. Họ chỉ chăm chú đến cách thoát thân. Thế mà Thanh-Kha đã mười lăm phút đồng hồ chỉ một mực ca tụng Fung-Su. Chàng liếc nhìn nét mặt hơi kinh ngạc của Hiền, Mai, Ngọc, Ba Rộng rồi dời giọng nói:

— Từ nay tôi chỉ nói những điều đâu đâu mà quên mất một việc hệ trọng nhất. Việc đó là cuộc hội-kiện chập tối hôm nay.

Chàng vạch tay áo xem đồng hồ rồi tiếp :

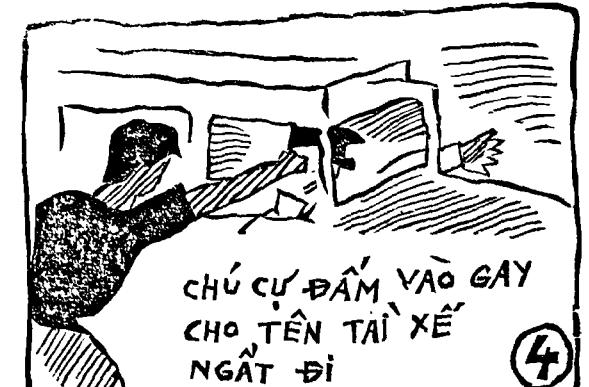
— Bay giờ đã sáu giờ. Chỉ còn một giờ nữa thì tôi sẽ gặp bà cụ già mà bà vừa làm quen được. Bà cụ đó là người An-nam bị bắt đến đây đã lâu rồi. Gặp người cùng nước, bà ta lấy làm vui mừng nên có hứa sẽ bảo cho chúng ta một lối đi ít người biết để ra thoát đảo này mà quân canh không thể biết được. Nói là ra thoát nhưng còn phải một điều-kiện cần nhất là xuống đến chân đảo phải có sẵn tàu bè để trốn. Cho nên tôi không hi vọng gì đem mọi người trốn thoát...

Thanh-Kha ngừng lại một lát nhìn những nét mặt lo sợ của Ngọc và Hiền.

— Nhưng tôi vừa được tướng cướp bảo cho biết một tin tuy không thể gọi là tin mừng nhưng cũng mang lại cho ta chút ít hi vọng. Fung-Su vừa nhận được của đồng đảng báo cho hay rằng cụ Trần nam đã giở về mỏ mà không có ý dùng sức mạnh để đối phó với hắn. Vậy ngay từ giờ ta có thể chắc rằng cụ sẽ đến tiền chuộc cô Mai về. Còn ông Hiền thì người nhà hắn cũng chẳng tiếc gì năm vạn bạc. Duy cùn cô Ngọc, theo lời cô thì ta chưa thể tin vào lòng rộng rãi của ông Luyện được. Vậy tôi đã nghĩ một kế...

Một tiếng động ở ngoài sân làm Thanh-Kha

TÒA NHÀ Bí MẬT

ngừng lại. Ba-Rộng chạy ra xem quay vào nói không co gì cả. Nhưng viên thuyền trưởng cũng cầm thun hạ thấp giọng xuống làm cho mấy người cùng phải chụm đầu gầm lại...

— Fung-Su vừa hứa với tôi rằng chỉ nội đêm nay là hắn có tin chắc chắn mà nếu có tin thì chắc vào khoảng nửa đêm chúng đã phải đưa những người bị bắt cóc đến chỗ chuộc nghĩa là ở Hòn Cảo vì từ đó đến đây ta đi tàu mà còn mất năm, sáu giờ đồng hồ thì đi thuyền cũng phải mất một ngày. Mà đã chắc chắn sẽ được đi tàu vì Fung Su cảm ơn tôi cứu hắn thoát chết ở bến hôm nọ, đã hứa sẽ già nguyên vẹn chiếc tàu và cho mượn thủy-thủ đưa về tới hòn Cảo. Nhưng tôi đã nói rằng tôi là thuyền trưởng thì tôi có trách nhiệm giữ dữ mọi người trên tàu. Vậy nếu còn một người nào chưa được tha tôi cũng sẽ ở lại với người đó, dù nguy-hiểm đến thân. Vậy tôi đã tính kế thế này. Vì dụ có một người phải ở lại. Tôi sẽ xin ở lại cùng với người đó còn tàu thì giao cho bác Ba cai quản tạm cũng được. Bác Ba đã thuộc hết đường lối trong vùng này rồi. Còn tôi, tôi sẽ đưa người bị giữ lại trốn theo con đường hẻm mà bà cụ già sẽ mách. Nhưng xuống đến chân đảo thì thuyền bè đâu mà đi? Lúc này là lúc phải cần đến lòng can đảm và hi sinh của mọi người. Bác Ba phải cố lái tàu sao cho đúng nhẽ thẳng đường về bến, thi hãy lượn quanh đảo. Đến chỗ nào có ánh đèn « pin » của tôi làm hiệu thi dừng tàu lại giả vờ là hỏng máy. Trong lúc đó cô Mai và ông Hiền phải cố làm sao tháo được chiếc thuyền cưa-cáp buộc ở mạn tàu lịa xưởng nước. Tí nữa có xuống tàu bác Ba phải lui về chỉ dẫn cho cô Mai và ông Hiền nhé! Nếu có cần dùng bác phải tháo sẵn để dễ thả xuống bờ. Thế rồi ông Hiền phải già vò loay chύ. Ông phải đòi quần áo cho bác Ba cho bạn.

Sự tích con gioi

(Tiếp theo trang 15)

mến! Nhưng, chao ôi ta có biết mớm cho chim non đâu! Tasẽ phải gả lại cho chị Nhạn vô ỉnh mà đi. Chẳng bao giờ đàn chim này sẽ biết ta đã ấp ủ chúng như một chim mẹ hết lòng!

Bống chuột rật mình, kêu to lên :

— Ôi các chị gọi chị Lang-Thang về mau lên! trừng đang nở rồi.

Các chị nhạn già cố tóm cổ nhạn Lang Thang lôi về. Nhưng mới đến cửa lồng, Nhạn đã kêu thất thanh đi. Bốn trừng vẫn nở ra bốn con nhưng là bốn con chuột có cánh.

Chuột Sám mừng hết chỗ nói. Nhạn thi phải đuổi đi.

Từ đấy Chuột Sám đã có con và đàn con là HUYNH KIỀU

Quan ngoại giao

(Tiếp theo trang 12)

chính là quan ngoại giao đại thần Kim Cương, mươi lăm tuổi. Ai đã mắt thấy tai nghe đều ngạc nhiên cho là một bậc thần đồng có kỳ tài độc nhất vô song trong thiên hạ.

Tin ngoại Triều Đinh bay tới hậu cung, rồi lan đến lầu Công chúa Như Mai. Nàng vui mừng khôn tả; Nàng không ngờ trước kia Nàng vì nước, vì cha mẹ hi sinh bỏ nhời nguyên ước, nay không những việc nước, việc nhà đều yên ổn, mà nguyên ước về nhân duyên của nàng lại không bị sóa nhòe. Trời phạt đã phù hộ cho nàng, một người con hiếu thảo, biết vì nước quên mình lại được nguyên vẹn lời nguyên. Được sánh vai với quan Ngoại-Giao đại-thần Kim Cương, một chàng thiếu niên anh tuấn vẫn vỗ song toàn, tài sắc vẹn hai, một bậc thiên tài, một người cứu quốc, Như-Mai Công chúa lợn hủ minh rằng không uồng danh Công chúa đệ nhất giai nhân, ngành vàng, lá ngọc... Nàng, mừng thầm... trong lòng khấp khởi mong chờ trong tối ngày lễ thành hôn.

Mme NGUYỄN-PHÚC-LỘC thuật

B U T A

là thứ ngòi bút nội hoá tốt nhất làm bằng thứ thép riêng, viết chơn ngay, lâu rỉ, đựng nhiều mực. trăm ngòi dùng được cả trăm ngòi, khác với mấy ngòi bút nơi khác làm bằng sắt tây, không có khia, chưa viết đã cong, trong trăm ngòi may được vài ba ngòi. Ngòi Buta đã được rất nhiều các quan chức đề ý tới và khen ngợi. Ngòi Buta do nhà máy Đông Ba chế tạo. Mua buôn xin về nhà in :
CỘNG-LỰC, N° 9 Rue Takou — Hanoi
Téléphone : 962

— Các em gầy còm, sanh xao lâu nhón nên đòi cho được kẹo thuốc Tonigoss, (1p20) có chất lọc ở trứng gà và chất calcium lấy ở sừng nhung.

— Các bà có trẻ bé trong nhà nên mua sẵn thuốc Siro Enfance (1p20), phòng và trị các bệnh tiêu耗 : nôn chớ, ăn không tiêu, khó ngủ, hay mếu khóc v.v...

Bán tại PHARMACIE :

Vũ Đỗ Thìn

HANOI — và đại lý các tỉnh

Thống-chế Pétain đã nói : « Hồi chủ-nhân, thợ-thuỷ-tiền các hạng ! Chúng ta hãy săn lòng quên về gia-thế, đảng-cấp, cùng sự chia rẽ ngày xưa. Chúng ta hãy nêu một tấm gương sáng về hợp-tác. Chúng ta đồng tâm, đồng chí cộng lực để di đến một sứ-tổ chúc nghiệp đoàn, đóng góp mặt trong một nước Pháp canh-tân ».

Thắng anh nhốn

(Tiếp theo trang 12)

Trưa đến Hiền đang ngủ, bỗng Hùng nghe tiếng ai quen quen ở ngoài cửa hang. Hùng chạy ra thì hóa ra cha, mẹ Hùng đang đưa nhau đi tìm hai con. Thấy con, cha Hùng sung sướng ôm lấy Hùng còn mẹ Hùng thì rời rit hỏi dồn : « Em Hiền đâu ? Em Hiền đâu con ? » Hùng ôm lấy mẹ khẽ nói : « Mẹ nói khẽ chứ, em con đang ngủ. »

Vừa đưa cha mẹ vào chỗ em nằm, Hùng vừa thuật chuyện lại cho cha mẹ nghe. Cha Hùng cảm động nhìn con và như có vẻ tự hào, soa dầu Hùng, vừa cười vừa nói rằng : « U Thắng này khá dãy ! Đáng mặt anh cả !

LÊ VĂN KẾ

Sách HOA XUÂN của TUỔI TRẺ

Bã có bán

Số 34 — Con ong cái kiến

34 — Dọa thay bói

38 — Một đêm rùng rợn

37 — Những sự bí mật của 1 tờ giấy

38 — Nàng Bân

Muốn cho loại sách các em yêu có những truyện hợp với sở thích của mình, các bạn đọc nên dù nhau dự :

CUỘC THI LỚN SÁCH HOA XUÂN

Có nhiều giải thưởng.

Xem thể lệ và câu hỏi ở báo Trẻ Em Trung Thu hay ở cuốn số 37 và 38.

SÁCH HOA XUÂN

14, Phố Blockhaus Nord — Hanoi

Em dịu
các em bé
đều dùng
đứa ợc

Bán tại: Hanoi
Ng. văn - Đức

1 hàng Hòm.— Nam Định : lồng đại lý cả các phủ huyện : Việt Long 28 bến Cái, Saigon ; Phúc Yên, Haiphong, Hongay. Xin hỏi Mai-Linh Bắc-ninh : Vinh-hung. — Phú-thọ : Văn-Sinh.

Y-KHOA BÁC-SI

TRỊNH VĂN TUẤT

Cựu chuyên môn Răng và
Miệng tại nhà thương
Trousseau (Paris)

mồ sè trong miệng

Thay răng, Sửa răng lệch

PHÒNG KHÁM BỆNH
77, Hàng Đẫy — Hanoi
Telephone : 12.20

TRƯỜNG

HOAI ĐỨC

N° 70 Phố Hàng Trống Hanoi

Cây nón số 866

là một trường Nữ học tư-thục to nhất Bắc-kỳ
Có từ lớp Đồng-áu đến lớp Đệ-tứ niên ban
Cao-dâng-liệu-học.

Ngày khai giảng niên-khoa

1941 - 1942 :

Ban Tiêu-học : Ngày thứ hai 1er Septembre
1941, hồi 7 giờ sáng.

Ban Cao-dâng-tiêu-học : Ngày thứ hai 1er
Septembre hồi 8 giờ sáng.

Lưu-trú học-sinh phải tề tựu tại trường
ngày 31 Aout trước 8 giờ tối.

9 Octobre đã có bản số 1

TUẦN BÁO

Ngòi Bút

Ra ngày thứ năm
Chủ nhiệm P. N. KHUÊ

Cái bệnh giang hồ của Nguyễn Tuân
(Trương Thủ) Cảnh cáo bọn quý tri
thức (P. N. Khuê) Bài trừ lông mạo (N.
B.) Sức khỏe mới của loạt thanh niên
mới (P.N. Khuê) Giang hồ khai (thơ của
Đỗ Phòn) Đã đèn lúc phải lẽ thăn bằng
rượu vang bit tết ('iều ông) Gặc văn sĩ,
giặc phê bình, giặc bạ (Bút chỉ đở) Cái
diễn của bác hàng giò (truyện của Ng.
đình Lập) Cụ Phạm Quỳnh quả trách Ô.
Đinh già Trịnh... Thơ ngủ nhẹ của bão
Tin Mới văn chương (T.T.) Nhật ký (Vi
huyère Đắc).

Mỗi số năm xu

Thư từ xin gửi về Ô. Nguyễn xuân Tài
53, Phố Tiên Tsin — Hanoi

Éclat d'argent

Dentifrice de choix

PHARMACIE DU BON SECOURS

Mme NGUYỄN ĐÌNH HOÀNG

Pharmacienne de 1ère classe

52 bis, Boulevard Đông - Khánh

— HANOI —

AN - TIEM

Tranh của Tô - Vũ
Truyện của Văn-Lê

Bà hãy dùng ống
núi gánh tam
vây

113

MỘT HỘM, VỢ AN TIỀM ĐI
KIÊM CỦI CHAY VỀ BẢO...

117

XUỐI XA, GÁNH
NƯỚC KHÓ NHỌC AN
TIỀM LÀM MÁNG
BẮC NƯỚC VỀ
HANG Ơ?

114

Thay
hồ đi, có
đàn chim đồng
lau do ở bao
phía đồng

118

MƯỜI NGÀY SAU, VỢ
CHỒNG AN-TIỀM
SUNG SƯỜNG
THẤY LÀN
NƯỚC BẮC
NGOAN NGOÃN THEO
MÁNG VỀ HANG

115

Bà ta àu dè,
thay thịt vào
vậy

Cá đù,
dùng cỏ thi
là tam tú
nhưng may bị
bánh dای khô
của trại Vua
ban, ta àu da
gán hết
rồi!

116

VỢ AN TIỀM LÀM VỊT GIÒI VỤT
LÒNG UÒ BÀI CỎ GÀN ĐÁY

119